

UPPGÖRANDE AV TESTAMENTE

Testamentet skall normalt vara skriftligt och ge uttryck för testators sista vilja. Det är viktigt att två ojäviga vittnen är närvarande när testator undertecknar. Genom sin underskrift intygar vittnena att testator är vid sina sinnens fulla bruk. Observera att ett eventuellt (även framtida) jäv medför att testamentet blir ogiltigt. Det är skäl att göra två identiska exemplar, ett placeras i ett bankfack till vilket en lämplig arvinge ges utnyttjanderätt genom banken, ett exemplar deponeras hos denna arvinge. Tag inte kopior för de blir ett problem om Du senare vill ändra testamentet. I ett sådant fall skall de två tidigare exemplaren förstöras.

Notera att testamentet blir giltigt först efter dödsfallet. Om Du testamenterar en lägenhet minskar detta inte din rätt att sälja lägenheten under din livstid. Testamentet behöver inte registreras. Om man vet vem som skall sköta verkställandet av testamentet efter dödsfallet kan man nämna detta i testamentet. Man kan även i testamentet nämna vem som ärver arvmottagaren när denna avlider, dvs man kan garantera att egendomen bevaras inom släkten. Man kan även notera att det är enskild egendom, dvs, mottagarens maka/make får inte rätt till egendomen.

Sammanfattning:

- Ett testamente ska vara skriftligt.
- Testamentet ska innehålla upprättarens personuppgifter.
- Ort och datum för upprättandet av testamentet ska anges.
- Testatorn ska underteckna testamentet egenhändigt.
- Testamentsvittnena ska vara samtidigt närvarande.
- Testamentsvittnena ska vara medvetna om att det är fråga om ett testamente.
- Testamentsvittnenas vittnesintyg ska finnas med.
- Ort och datum för vittnesintyget ska anges.
- Testamentsvittnena ska underteckna vittnesintyget samt uppge sin bostadsort och sitt yrke.
- Testamentsvittnena ska ha fyllt femton år och de måste vara psykiskt kapabla att bevittna ett testamente.
- Som testamentsvittnen får man inte anlita make/ maka, nära anhörig eller någon annan som kan ha nytta av testamentet.
- Testamentet kan förklaras ogiltigt om vittnena är jäviga.

Vittnesintyg: "Att [namn], som vi känner personligen, denna dag med sunt och fullt förstånd och av fri vilja i vår samtida närvaro förklarar ovanstående förordnande vara [hans/hennes] yttersta vilja och därunder tecknat sitt namn, intygar vi som särskilt anmodade testamentsvittnen".

Olika sorters testamenten.

- 1) Äganderättstestamente ger rätt att sälja den ärvda egendomen
- 2) Nyttjanderättstestamente ger rätt att utnyttja egendomen och dess avkastning, nyttjanderätten leder inte till arvsskatt.
- 3) Inbördestestamente, makarna skriver till förmån för varandra. Här kan man blanda äganderätt och nyttjanderätt. Nyttjanderätt till pengar ger endast rätt att förfoga över avkastningen.

Barnens laglott och efterlevande makans rätt

Genom sin giftorätt äger makarna under äktenskapet varsin halva av den gemensamma egendomen. I frånvaro av äktenskapsförord innebär detta vid dödsfall att den efterlevande maken fortsätter att äga sin del. Om den efterlevande ursprungligen ägde en större del av egendomen fortsätter hen att äga denna del och endast den del som den avlidna ägde blir föremål för barnens arv. Observera att den efterlevande maken inte ärver utan fortsätter att äga sin del. Barnen är arvtagare.

Om ett uppgjort testamente inte beaktar att barnen har rätt att ärva hälften av egendomen, eller åtminstone den del som den avlidna ägde, kan barnen inför domstol kräva sin laglott som utgör halva arvslotten, dvs en fjärdedel av egendomen. Barnen avgör själva om de önskar hävda sin rätt till laglott.

Under alla omständigheter har den efterlevande maken rätt att disponera den gemensamma bostaden även om denna maka inte tidigare hade någon del i bostaden. Rätten omfattar även bohaget i bostaden. Om den efterlevande äger en annan lägenhet än den gemensamma och denna kan utnyttjas som bostad kan denna lägenhet utgöra den efterlevandes bostad.

Så länge ett dödsbo är oskiftat är det den efterlevande maken som har alla rättigheter till dödsboets egendom inklusive försäljningsrättigheter. Normalt sker skiftet i godo, i annat fall kan barnen i rätten kräva skifte.

Vid dödsfallet

Den som utsetts till testamentsexekutor eller annars har hand om testamentet skall delge nämnda arvingar och släktingar i rätt nedstigande led om testamentet. Det är skäl att göra detta så att man får bevis på att delgivande har skett.